

КАРПАТСКА РУСЬ

KARPATSKA RUS'

NO.18 KARPATSKA RUS, YONKERS,N.Y., SEPTEMBER 17, 1993, VOLLXVI

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

9 ВЕРЕСНЯ ГЛАВА УРЯДУ УКРАЇНИ Л.КУЧМА ЗАЯВИВ ПРО СВОЮ ВІДСТАВКУ

Президенту України
Л.М.Кравчуку

Заява

Обговорення Програми діяльності уряду України та негативні підсумки голосування по представленому урядом проекту постанови Верховної Ради України 01.09.1993 р., якою передбачалося схвалення в основному Програми діяльності уряду та надання Кабінету Міністрів України додаткових повноважень з метою оперативного вирішення питань виходу економіки з кризового стану, змушують мене звернутися до Вас з наступним:

- тримісячний досвід роботи уряду після позбавлення його в травні 1993 р. додаткових повноважень наочно засвідчив, що виконавча влада в цих умовах втратила можливість організовувати оперативне реагування на зміни в економіці;

- під час обговорення Програми уряду, поряд з окремими цінними пропозиціями, лунали лайка та популістські звинувачення уряду - в той час, як потребували негайного політичного вирішення проблеми оплати за постачання України енергоносіями та зовнішнього боргу;

- спроби втягти уряд до безплідної праці по поєднанню в Програмі протилежних за змістом думок та компіляції Програми уряду з іншими програмами - це прямий наслідок намагання і надалі позбавити суспільство визначеності в соціально-економічній політиці.

Тому, не маючи законної дієвої змоги зупинити негативні явища в економіці та у напруженій атмосфері штучних звинувачень уряду, подальше виконання обов'язків Прем'єр-міністра України вважаю для себе неможливим. Прошу Вас прийняти мою відставку.

За моїм переконанням, Україна вкрай потребує докорінних політичних реформ, без яких неможливі реформи економічні і без яких ми ризикуємо втратити незалежність.

9 вересня 1993 р. Л.Д.Кучма

(Укрінформ)

(Подано на укр. мові)

НОВЕ ПІДВИЩЕННЯ ЦІН

КИЇВ. (Укрінформ). За постановою Кабінету Міністрів од 2 сентября (вересня), з 1-го вересня зросли ціни на комунальні послуги для населення, а з 10-го вересня - на продовольчі товари.

Як повідомив заступник міністра економіки України Віктор Кальник, держава через фіксовані ціни на хліб зазнає великих збитків.

БУДЕ ПОСИЛЕНО БОРБУ З ЗЛОЧИНІСТЮ

КИЇВ (Укрінформ) - 15 сентября відбулося засідання Координаційного комітету по борбі з злочинністю і колегії Міністерства внутрішніх справ України.

Переглянуто питання по посиленню борби з злочинністю, хабарництвом, розкраданням державного майна. Вказано на посилення контролю порядку на ринках, автотрасах, в торгових точках.

400 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ДНІПРОПЕТРОВСЬК - Згідно з рішенням виконкому Мійської Ради утворено організаційний комітет для підготовки святкування 400-ліття народження гетьмана Богдана Хмельницького. Предвиджено видання історичних праць і літературних творів, проведення науково-практичних конференцій, тематичних виставок, показ кінофільмів про Богдана Хмельницького.

ЯК ДУМАЮТ ДАКОТРИ ЛЮДИ З УКРАЇНИ ПРО АМЕРИКУ

НЬЮ ЙОРК - Газета "Свобода" в статі про "Чудові вістки з України" подає між іншим таку інформацію:

Поруч з інтелектуалами високої класи приїжджали сюди і тепер перебувають тут пересічні одиниці, які прибули до США у відвідини своїх чи просто, щоб заробити гроші. Можна було почути від одної такої малограмотної, але чесної жни: "Мені в Америці не подобається. Тут інші люде, все чуже. Я повернуся в Україну - там тепер тяжко, але треба переїдувати и буде краще".

Ого вірний голос народу - треба переїдувати и буде краще.

А М Е Р И К А

В будинку Народного Архіва в Вашингтоні в понеділок, 23-го августа, було розсекречено тайны дотепер документи, котры односять до убійства президента Кеннеди, котрий був застрілений в часі переїзду через Даллас 22-го ноября (листопада) 1963 року. Ест серед них 125 тысяч сторін паперів СІА, а также документи FBI, Департаменту Штата, Secret Service, Бюра Бюджетового Білого Дому, матеріали з переслухань конгресових и т.п. Суг там депеші СІА, результати тестів баллистичных оружія, з котрого стрілял Освальд, и тест його мочу. Много рапортів повторяєся в ріжних зіставленнях документів. Генерально вносят они мало нового до публичного відомо о фактах догично убійства.

РЕДУКЦІЯ ВОЕННЫХ СИЛ США

ВАШИНГТОН - В середу, 1-го сентября, администрация Клинтоня оголосила оборонный план на найблизши роки, котрий предвидит редукцию военных сил и резигнацию з дакотрых програм узброєня. План был приготованый Пентагоном и принятый президентом; мусит він бути акцептованый Конгресом.

Меже иншим, план предвидит зменшеня численности американской арміи з 1,7 милиона до 1,4 милиона жовніров. Рівночасно Клинтон предвидит залишити сто тысяч американских жовніров и 150 боевых самолетов в Европі, а также 100 тысяч в районі Азії и Паціфіку.

Военный флот США мае буги зменшеный з 450 до 340 кораблів під конец того століття. Рівночасно утримано флот 12 авіяносців (в тому одного школеневого). Администрация Буша була намірена зменшити то число до 10, але секретар обороны Les Aspin переконал Клинтоня, же США мусят быти готовы до провадження і выграня двох локальных войн одночасно, до чого - після Пентагону - потрібни 12 авіяносців.

Того означат, же фирма Теппесо в "Ньюпорт Ньюс" в Вирджинії буде будувати - так як попередно пляновано - дванайцятий американский суперавіоносец, котрий станєся найдорожшим в исторії світа. Піддержано также замовленя на третю атомну підводну лодку типу "Seawolf", вартости оден мільярд долларів, конструовану через General Dynamics в Groton, Conn.

KARPATSKA RUS

Carpatho-Russian Newspaper, published bi-weekly by the Lemko Assoc. of the United States and Canada.

Subscription Rate: One Year...\$20.

Edited By: Editor, pro-tem., A. Herenchak
USPS No. 291 460

Postmaster: Send address changes to:

KARPATSKA RUS
556 Yonkers Avenue
Yonkers, New York, 10704

37-ий СІЗД ЛЕМКО СОЮЗА

В суботу, 4-го септембра (вересня) 1993 р. Предсідатель Лемко Союзу Александр Геренчак відкрив Сїзд. Одним інутню мовчанкою вшановано пам'ять померших членів Л.С. за послїдних два роки.

Делегатами був назначений Иван Головач на предсідателя Сїзда, мрс. Д.Достанка - місгпредсідатель и В.Виндиш - рек. секретарка.

37-ий Сїзд Лемко Союзу в США и Канаді назначений на 4-го и 5-го септембра 1993 р., був відкритий о год 11:50 Иваново Головачем. Марія Баркер подала імена 28 делегатів, 1-го заступника и 3-ох гостей на суботну сесію.

Три комітети були выбрани на дні Сїзда для підготовки рекомендацій.

Резолюційний комітет: Михаил Логойда - предсідатель, В.Виндиш, А.Малюга, Т.Рудавский и С.Ван - члени.

Статуговий комітет: А.Геренчак - предсідатель, Мариен Вислоцка, К.Логойда, М.Баркер - члени.

Номінаційний комітет: Иван Головач - предсідатель, Иван Костик, А.Кец, Л.Гарраган, П.Болаккер - члени.

Предсідатель А. Геренчак привитал делегатів и гостей и дав справозданя з діяльності и стану Лемко Союзу за послїдних два роки. Він указав, што за послїдны два роки улүчилося. Продовжуючийся 6 років финансовий дефіцит був затриманий и послїдны два роки показали невеликий доход. Так само ест невеликий приріст членів Л.С. и предплатників газети К.Р. З розпадом Совітского Союзу и з закінченням "холодної війны" одновилося заінтересованя другої и третой генерації Лемків-Американців нашом організаційом и ей рольом в тысячлігой традиції и культурі.

Він підчеркнул, што в Європі дакотры сильнішы сусіды стараються поstepенно асимілювати нас. Мы не можеме дозволити, штобы 1200-літна культура Карпатской Руси загинула. Наша задача остаея незмінною - продовжувати культурні звязки з трьома країнами: Російом, Україном и Білорусійом.

Він также подав, же наша газета "Карпатска Русь", почавши від декабрия 1991 р., не мае платного редактора и тимчасово ест редагована добровільно членами Л.С.

Была встреча з предсідательом Общества Руских Братств г.Дзвончиком, в часі котрой обговорено близшу кооперацію меже нашими організаційами. Він заявив, же потрібны суг части оголошеня про потребу асекурацій в О.Р.Б., котра десяткои років облүговуе наших карпатросов.

(Дальше буде)

ЗАПАС ЗОЛОТА РОСІИ - 300 ТОН

По офіціальных даних російский запас золота выносит 300 тон. В минулому року выдубоуго 146 тон золота, з чого продано 100 тон. На Росію припадат 20% світовий торговлі плятином.

x x x

Прем'ер України Леонід Кучма запропонував Росіи выдержавити Севастополь, в котром находится база Чорноморского флота. Кільканайцят годин по тому з Москви надійшла відомість про одновлення достав горючого (ропы) на Україну. Задовження України за горюче дошло до 175 милионов долларов.

x x x

ВВС подало, што Україна може заблюкувати каждый приказ Москвы в справі застосованя нуклеарной зброї. Повну контролю над ядерным арсеналом Київ може осягнути в протягу найблизших восьми місяців.

xx

МИР ДЛЯ БЛИЗКОГО СХОДУ

ВАШИНГТОН - В понеділок, о години 11:42, министр заграничных справ Израїля Шимон Перес и представитель Организации Визволения Палестины (PLO) Абу Мазен підписали израїльско-палестинске мирне порозумліня, котре предвидит автономію для Палестинців в районі Газы и в місті Ерихо на заходном Берегу Иордану. Договір заповідае переговоры над поширеньом автономіи на дальши районы Західного берега.

Підписаня одбулося в часі историчной урочистости в Білом Домі, котра згромадила околo 3 тысяч гостей и тысячу корреспондентов.

Присутны были прем'ер Израїля Ицхак Рабин и руководитель Организации Визволения Палестины Ясир Арафат, а также выповняющий роль господаря президент США Билл Клинтон. Асигтували підписуючим также американский секретар штага Воррен Кристофер и министр заграничных справ Росії Андрей Козырев.

Послі підписаня договору Рабин и Арафат подали собі руки. До кінця не было відомо чи дойде до такого жесту. День перед тим израїльский прем'ер сказал, же подаст руку Арафатови лем тогди, "як то буде конечно". Перший вытягнул руку Арафат, тогди президент Клинтон легко попхал Рабина в напрямі лідера ОВП. Рабин стиснул руку Арафата, але через цілий час урочистости был серйозный, тогди коли Арафат кілька разів усміхнувся.

Послі того оба недавны вороги ище раз подали собі руки, коли послі урочистости Арафат говорил до зібраних.

Урочистость отворил президент Клинтон, підкреслюючи, же меже обома сторонами порозумліня стоят трудны задачи - и декларувал американску піддержку для идеи замирення обох народів. По словам Клинтона, порозумліня израїльско-палестинске "повинно быти

катализатором поступу во всіх справах мирного процесу". Шимон Перес подякувал всім, котры причинилися до того, што таке порозумліня стало можливым. Кристофер и Козырев підчеркнули, же треба дальше ити дорогою переговоров и не можна дозволити, аби умова израїльско-палестинска заломалася. "Мы, котры прибули з землі, где родиче ховают своих дітей, котры воювали з вами, Палестинцями, - кажеме тепер вам голосно и выразно: дост крови, дост слез, дост", - говорил израїльский прем'ер Ицхак Рабин перед підписаньем договора. "Пані и панове, пришол час миру", - сказал в певній хвилі Рабин.

Ясир Арафат, звертаючысь до президента Клинтон, сказал, же Палестинці ділят з Американцями такі вартости, як свободу, справедливость и права людини. Рівночасно палестинский лидер высказал надію, же навязаны поновно стосунки американско-палестински будут розвиватися плодотворно и ефективно.

xx

24 МИЛИОНЫ ДОЛАРОВ...

БЮСЕЛЬ - Министры Финансов держав Европейской Спільности одноголосно згодилися признаи 24 милионы долларов на службу здоровья, школы и розвиток малых підприємств в Зоні Газы и місті Ерихо. То суг території, окупованы Израїлем, котры на підставі підписаного 13 септембра (вересня) договору - будут отданы Палестинцям.

xx

НІМЕЦКИ ИНДУСТРИАЛИСТИ ПРОТИВ ЗАБУТЯ

БЕРЛИН - В понеділок, 6-го септембра (вересня) в Дюссельдорфі стрічались шефи (начальники) понад ста великих промислових підприємств и декларували передати спільно 43 милионы долларів фундації "ПРОТИВ ЗАБУТЯ". Тоты средства признаены на удержаня музею на місцях давных концлагеров в Освенціму и Бжезінци.

Головным жертвовательом на ту фундацію ест металургичный концерн Thyssen. В 1933 р. Фриц Тыссен належал до завятих сторонников гитлеровской партії (NSDAP).

"Всі Німці, а также німецки индустриалисты повинны поддержати тоту акцію (допомоги фундації) в часах, коли роснут на силі націоналісти", - сказал директор концерну Thyssen, Dieter H. Vogel.

xx

БОРБА З КОРУПЦІИОМ В ООН

Бугрос-Бугрос Галі признаил египтянина Мохаммеда Алі Ніязі своим помічником в справах борби з корупційом в Організації Об'

еднаних Наций. М.А.Ніязі очолив незалежне бюро досліджень, до котрого увійдуг ріжні контрольни отділи. Бюро буде підлягати безпосередно генеральному секретарю ООН.

БУВШОМУ МИНИСТРОВИ ГРОЗИТ КАРА 10 РОКІВ ТЮРМИ

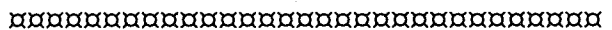
ВАРШАВА (Рейтер) - Прокуратура Районова в Варшаві оскаржила Антона Мацєревича, бувшого министра внутрішніх справ РП., о поданя державной таємниці, тим, што он опубліковал списки правдоподібних співробітників б. Служби Безпеки. Если Мацєревич буде признаний виноватим, то йому грозит кара 10 років тюрми.

Список 64 тайных співробітників СБ було предложено в июню (червню) минулого року. Там были имена многих знаных політиків, в тому числі и президента Леха Валенсы. Поданя списка причинило кризу, по причині котрой упав уряд прем ера Ольшевского. Мацєревич был позбавлений міністерского становища пару днів по предложено списку. Незадолго потім он был усуненый з Об'єднаня Народно-Християнского.

ВАРШАВА - Два Поляки были прилапаны німецком полициом на торговлі наркотиками. В центрі Берліна, на паркінгу, передавали пересылку зо Щецина 8,5 кг амфетамины.

З такой кількості можна выпродувати 35 тысяч таблеток, котрых вартість на рынку сягае 1,5 милиона німецких марок, а в уличной продажи в два рази більше.

Слідство доказало, же Поляки належали до гангу торговців наркотиками. 33-рочный Ян К. занимался розпродаженью товару в Німеччині, а 27-рочный Павел М. был кур ером. Амфетамина была продукowana в одной из домашних лабораторий в Щецини, а потом перевозена до Німеччины.

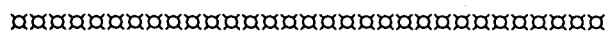

ТЛІННЫ ОСТАНКИ СИКОРСКОГО И МОСЦИЦКОГО ВЕРТАЮТ ДО ПОЛЬЩИ

ВАРШАВА - Английский Уряд подав, же тлінны останки ген. Владислава Сикорского будут перевезены з Англии до Польши 14-го сентябрю (вересня).

Наперед трумна буде выставлена на Королівском Замку в Варшаві, а 16-го вересня буде перевезена до Кракова, где на Вавелю отбудутся головни жалобны торжества.

Кромі того Пресове Бюро Президента поінформувало, же в днях 10-13 вересня отбудутся торжества, повязаны з спровадженъм из Швайцарии тлінных останков б. президента Польши Игнацега Мосцицкого.

ПОБИЛИ РАБИНА В БРАТИСЛАВІ

БРАТИСЛАВА - В неділю, 6-го сентябрю (вересня), на улицах Братиславы дві особи побии головного рабина того міста, Баруха Мейерса. Перед тим напасники викрикували по-німецьки: "Жиди, проч!" Рабин, котрый прибув на Словакію з США на початку року, не був тяжко побитый, але, як поінформовано, "перейшов психичне потрясеня".

НАЙВЕКША СПРОБА НЕЛЕГАЛЬНОГО ВЫВОЗУ ИКОН З ПОЛЬЩИ НА ЗАХОД ЕВРОПЫ

Спробу нелегального перевозу икон унеможливили працюючи операцийного Отділа, т.н. "чорных бригад", Щецинского Митного Уряду в Колбаскові. "В скрытках автокару, котрый ихав з Білостока до RFN, найдено 31 икону малярів з розмаитых часів", - сказал дижурный диспозитор Щецинского Митного Уряду.

Оцінком вартости икон занимаються специалисты. Як подають митники, была то одна з найбільших в остатних роках проба перевозу икон з Польши на Заход Европы.

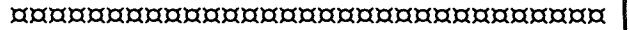
ПОСЛІ ВЗИТЫ ПАПЫ В ДЕНВЕР (КСЬОНДЗЫ СУТ ЛЕМ ЛЮДЬМИ)

Католицкий костел в США потерпіл сильно в кількох остатных місяцях по причині оскаржень проти многим ксьондзам о сексуальне напастованя дітей. Діло вибухло весном того року, коли судья в Альмагордо в Новом Мексикку засудил на 275 років тюрмы ксьондза Давида Голлея, котрый признался до сексуального напастованя вісьмох молодых хлопців. Від того часу арештовано и засуджено кількох інших ксьондзів, появилось десятки новых оскаржень и выявлено сотни осіб, котры яко діти, были сексуально выкорыстовани ксьондзами. Тоты люде творят власны організації, з котрых найбільша числит понад 1200 людей. Обвиненя в напастованю дітей высунуто вже проти 400 ксьондзам. Дакотры особы звязаны з Костелом, твердят однак - після Newsweek - же число ксьондзов, котры напастували дітей, перевышат 2,5 тысяч.

Найбільшом проблемом ест факт, што костельны иерархи знали о тих фактах од початку сімдесятих років и не реагували на них правильно. Ксьондзов, підозрілих о неприличны практики, перенешено з парафії до парафії, скандали тушовано, их жертвы, што просили о помоч и пораду - одсылано з нічим. Скандал наростал и експльодувал того року десятками оскаржень. Он поставил цілу американску католицку иерархию костельну в недоброе світлі, так на судовых салях, як в осередках масовой інформації. Після сондажу Newsweek а, около двох третих американских католиків уважают, же Костел трактуе тоты провины надто поблажливо (ласково).

Костельна иерархия зареагувала на то пробом очищення своих рядів. Кардинали Америки John O'Connor з Нью Йорку, Joseph Bernardin з Чикаго и Bernard Law з Бостону зарядили доходження в своих дицезиях, з переконтьольованьом евіденції и персональных даньом ксьондзів за остатны роки. В июню (червню) перший раз в цілій справі высказался публично папа Ян Павел ІІ, высказал свій смугок и страшно враженя деморализацией части американского католицкого Костела. Людей, котрых приймают до духовных семинарий тепер докладно бадают при помочи тестів психологичных. В кількадесят випадках в закінченых справах цивільных судів, Костел згодился заплатити вже понад 5 милионов долларов відшкодовань за непристойны карны діла своих душпастиров.

ПОЕЗИЯ

ТИШИНА В ГОРАХ

Ніч настала. Тихий легіт
Обняв Верховину.
Тихо - тихо! Але де ж ти
Моя Лемковино?

Одинока вдова-мати,
Без синів і дочок.
Марно втратили Карпати
Той святий куточок.

Бескид сумно наклонився,
В Попрад слези лиє.
Лемковино! Повернися,
Серце мое ніє.

«МОЯ ДОЛЯ»

Моя доля - стара баба
Суха і горбата.
Одна радість - мої гори
Сивії Карпати.

Моя рідна Лемковина.
І то розлучила
Злая відьма - моя доля.
Бодай не дожила.

Аніж маю сумувати
По всіх кутках свігу...
Лемковино, моя мати,
Де маю подітись?

Де сховати тую тугу,
Що вгризлася в серце,
Де знайти таку ще другу,
Таку землю. Де ще?

Одна радість - мої гори
Сивії Карпати.
Моя доля - стара баба
Суха і горбата.

(Продовження з ч.15 "КР")

ТАЛЕРГОФ
НАША ГОЛГОВА.

РІЧЬ ДЕПУТАТА СТІБРНОГО.

Стенографічний протокол. Палата депутатів. Період 22-й, 6-е засідання. Четверг 14-го юнія 1917 года.

ПРЕДСІДАТЕЛЬ ПАЛАТЫ: Слово за господиномъ депутатомъ Стрибнымъ. Я даю ему голосъ.

ДЕПУТАТЪ СТІБРНЫЙ (по чешски): Высокая Палата! По трехъ годахъ той страшной войны первый разъ получаю слово, чтобы скоры- стати съ сего парламенту яко единой свободной трибуны, чтобы запротесту- вати противъ насилій, которыхъ мы являемся свидѣтелями теперь, въ сю грозную войну. (Депутатъ коротко заявляє, о чемъ и по буде говорити, а потомъ продохлаже свою рѣчь по-нѣмецки о голсіяхъ и переслѣдованяхъ со стороны австрійскаго правительства, направленныхъ противъ чеховъ. Го- воритъ о томъ, якъ Австрія, не пытаючися ни своихъ подданныхъ, ни парла- мента, объявила войну, якъ боишся почути правдивый голосъ своихъ на- родовъ, не созывала за все время войны, уже 3 годы, ажъ дотеперь парла- мента, якъ властї безосновно арестували д-ра Крамаржа, д-ра Клофача, Хо- ца, Рашина и многихъ другихъ чешскихъ депутатовъ и выдающихся обще- ственныхъ дѣятелей-патріотовъ и нашихъ депутатовъ д-ра Д. А. Маркова и Куриловича, держали ихъ невинныхъ долго въ тюрьмѣ, судили ихъ и даже судили на смерть, — и говоритъ такъ:)

Я васъ, господа депутаты, заведу въ страшное пекло челоувѣческаго по- гиженія и безчестія, заведу васъ въ лагерь для интернованныхъ политично заподозрѣнныхъ особъ въ Талергофѣ.

Колісь раньше то были коло Граца два сараи для постройки аэропла- новъ. Кругомъ нихъ одни лишь широкіи поля, давняя власность цѣсаря, ко- торый подаровалъ ихъ военному скарбу. Тамъ устроили лагерь для интер- нованныхъ карпатороссовъ и другихъ народностей.

Первый транспортъ арестованныхъ прибылъ туда 4-го августа 1914 г. изъ Станиславского округа. Я долженъ напередъ сказати, що еще передъ всеобщою мобилизаціею были уже тамъ интернованы тысячи и тысячи кар- патороссовъ и особъ другихъ національностей, которыхъ арестовано, зако- вано въ кайданы и кинено въ тюрьму безъ бѣлья и безъ всякихъ средствъ къ жизни. То были сумные походы закованныхъ въ кайданы и разомъ повязан- ныхъ однихъ до другихъ людей, межи которыми находились многіи женщи- ны и дѣвушки и старики въ вѣцѣ 70, 80 и 90 лѣтъ. Я сейчасъ могъ бы при- вести огромную массу именъ и адресовъ священниковъ, нотарей, лѣкарей, профессоровъ, а межи „профессорами“ находились не лишь учителя гимна- зій, но и профессора университетовъ, межи ними профессоръ Людкевичъ изъ Перемышля. Изъ женскихъ именъ я приведу хотя бы имя госпожи Любви Могильницкой, жены адвоката изъ Серета, на Буковинѣ. Стариковъ, въ вѣцѣ 70 и 80 лѣтъ, и другихъ мужчинъ скованныхъ тяжкими кайданами разомъ съ женщинами, вели улицами мѣста, а возбужденная до крайности толпа ругала ихъ послѣдними прозвищами, била ихъ палками и кидала въ нихъ камѣнемъ (Голосы въ салѣ: Слушайте, слушайте!).

Многіи изъ tychъ несчастныхъ людей были тяжко покалѣчены, якъ то показываютъ случаи въ Жидачевѣ и Журавнѣ, о чемъ може свидѣтельствовати греко-католическій священникъ Иванъ Юрковъ изъ Дубровки. Жандармы ани въ одномъ единственномъ случаю не бралися боронити закованныхъ пе- редъ тою толпою. Арестованныхъ заводили въ различные тюрьмы, подъ замокъ, такъ, що въ поодинокихъ камерахъ, назначенныхъ всего лишь для 3 особъ, помѣщались тѣсно сбитыи разомъ по 11 до 15 особъ. (Голосы въ салѣ: Слушайте, слушайте!).

Насилія надъ арестованными со стороны тюремныхъ надзирателей да- вали себе знати разъ-у-разъ. И той фактъ менѣ свидѣтельствуе священникъ изъ Устрикъ Григорій Кармалита, що до львовской тюрьмы.

О недостаточной поживѣ не буду даже говорити.

Страшнымъ было душевное состояніе бѣдныхъ жертвъ. Никого изъ нихъ не выводили и не представляли ніякому судіи, никто изъ нихъ не находился подъ слѣдствіемъ, а, однако, съ каждымъ изъ нихъ обходилися, якъ бы съ наименѣебеспечѣйшимъ преступникомъ. Въ многихъ изъ тюремныхъ забудованъ находились военные суды, около которыхъ вѣшали засужденныхъ военнымъ судомъ преступниковъ. И тому неувидительно, що многіи изъ интернованныхъ, по причинѣ своихъ личныхъ мукъ и въ виду того, що на ихъ очахъ вѣшали людей, скоро сойшли съ ума.

Теперь хочу где-що сказати о транспортванью интернованныхъ до Та- лергофа и то лишь коротко вспомнути гдеякіи случаи. Ъзда отбывалася въ занечищенныхъ вагонахъ для скота и продолжалася 5 до 7 дней. Въ одинъ вагонъ помѣщали тѣсно по 60 до 150 особъ. (Голосы депутатів: Слушайте, слушайте!).

Большая часть интернованныхъ всю дорогу ѣхали связанныи въ группы по 6 до 10 или даже до 20 особъ. Никто изъ нихъ не могъ рушитися. Съ од- ной стороны они всю дорогу, днемъ и ночею, вынуждены были стояти, съ дру- гой наименѣе порушеніе одного изъ нихъ было причиною, що кайданы вѣ- далися въ тѣло всѣхъ другихъ его товарищей по несчастью. Такъ, на при- мѣръ, 84-лѣтній священникъ, Михаилъ Ясиницкій изъ Николаева былъ 17-го сентября 1914 г. такими ударами збудженный зо сну, що упалъ въ обморокъ. То само было съ д-ромъ М. Костышинымъ изъ Николаева. Огромное число имѣть такихъ побитыхъ особъ занотовано и я могу тѣ имена предложити надлежащему трибуналу также яко имена свидѣтелей. Я позволю собѣ пред- ложити вамъ ихъ списокъ, бо иначе менѣ прійшлося бы упоминати каждый разъ особно, яко свидѣтелей по 20 чи 30 особъ.

Еще одинъ случай позволте вамъ привести.

Въ партіи арестованныхъ, которую транспортовали 31-го августа 1914 г. изъ Львова до Кракова, дожджаючи до Перемышля, священникъ Сохоцкій

изъ Стоянова былъ убитъ на-смерть солдатомъ, который былъ тогда надзи- рателемъ надъ арестованными. Въ свидѣтели того факта я призываю началь- ника Стоянова.

Я представляю лишь факты, я не критикую ихъ.

Мимо того, що то цѣлое путешествіе отбывалося въ найсилнѣйшую лѣтнюю жару, интернованнымъ не давали ничего пити. Дармо несчастнымъ, заломлючи руки, умоляли конвойныхъ (шупассуючихъ) солдатъ, чтобы имъ дали воды.

Найтяжше прійшлося львовскому транспорту. Три дни люди въ томъ транспортѣ ѣхали безъ ѣды и напитка. Свою природную потребу они были вынуждены дѣлати таки въ самомъ вагонѣ (Въ салѣ возмущеніе, голоса де- путатовъ: слушайте, слушайте!), и притомъ въ вагонѣ тѣснилося около 150 особъ. И всѣ три дни и три ночи скотскій вагонъ былъ замкнутый. (Ожн- лешныи окрики: слушайте, слушайте!) То еще ничего.. Потерпите немного, господа депутаты, то еще не такое учуете. Въ другомъ снова транспортѣ от- важился д-ръ Драгомирецкій попросити воды, но конвойныи солдаты напали на него и побили такъ, що ему пустилася кровь изъ различныхъ ранъ на го- ловѣ и на цѣломъ тѣлѣ. Однимъ ударомъ было также у него скалѣчено око до крови.

На стаціи въ Новомъ Санчѣ одинъ маіоръ отъ гусаровъ спытался, що то за эскорта такая. Якъ ему сказали солдаты, що то интернованныи, ма- іоръ, якъ дикунь, вскочилъ въ одинъ вагонъ и билъ по головѣ священника Рыхлевского такъ долго и сильно, ажъ онъ, стративши чувства, упалъ на полъ (Въ салѣ раздаются различные восклицанія).

ПРЕДСІДАТЕЛЬ (даючи звонкомъ знакъ, чтобы депутаты успокоилася:)

Прошу о спокойствіи.

ДЕПУТАТЪ СТІБРНЫЙ (Дальше): 17-го августа, 1914 года, одинъ транспортъ съ 43 интернованными, по той причинѣ, що было застановлено железнодорожное движеніе, вынужденъ былъ на перестанку Бакончицы, пе- редъ Перемышлемъ, высѣсти изъ вагоновъ. По дорожѣ до мѣста, партія эскор- тованныхъ встрѣтилася около половины четвертой години пополудни, съ от- рядомъ гонимцевъ, которые поговоривши коротко съ головнымъ надзирателемъ транспорта, вытягнули сабли и всѣхъ на мѣстцѣ до единого убили на-смерть. (Въ салѣ снова неспокойно — раздаются различные восклицанія со всѣхъ сто- ронъ). У мене есть тутъ списокъ убитыхъ 29 особъ, вотъ, вамъ, на-те, про- читайте собѣ. Межи ними находится имя убитой тогда гимназистки изъ 7-ой класы, дочки греко-католическаго священника, Маріи Мохнацкой. (Въ салѣ подпимаея сплѣтѣйшій крикъ). Свидѣтели того массоваго убійства на ули- цѣ суть: Стефанъ Борсука изъ Грозіева, Игнатій Мохнацкій изъ Войтковы и Северинъ Ильничій изъ Грозіева, добромилскаго повѣта. (Въ салѣ кри- ки; депутатъ Филиппицкій кричитъ: И то безъ суда!). А на що имъ суда? Вахмистръ сказалъ, що то небезпечныи люди, и ничего больше не потреба, — ихъ убили! (Крики снова увеличуются. Депутатъ Крадохвалъ восклик- нулъ: Треба, чтобы то послухалъ военный министр! Где есть военный ми- нистръ?).

ПРЕДСІДАТЕЛЬ (даючи знакъ звонкомъ): Прошу бесѣдника не пе- рерывати!

ДЕПУТАТЪ СТІБРНЫЙ (дальше): Православный священникъ изъ Ждыни, горлицкаго повѣта, Сандовичъ, былъ розстрѣлянъ однимъ жандар- момъ и однимъ жандармскимъ офицеромъ, безъ вырока, безъ суда, безъ процесса. Свидѣтели того: Пелагія Сандовичъ изъ Ждыни, студентъ универ- ситета Вислоцкій изъ Гладышова и Иванъ Ядловскій изъ Смерековецъ.

О мукахъ, якіи по дорожѣ переносили несчастнымъ, трудно собѣ хотя бы яко-такое представити. Они 5 до 7 дней были безъ воды, а часто безъ поживы. Для лучшого поясненія того обстоятельства, я приведу вамъ такий правдивый и строго провѣренный случай: Священникъ Юліанъ Гумецкій умо- лялъ дати ему воды, но дарма. Потомъ онъ позналъ въ одномъ конвойномъ солдатѣ парубка изъ того села, въ которомъ онъ былъ парохомъ и попросилъ его воды. Конвойный солдатъ, со слезами въ очахъ, сказалъ ему, що коман- да загрозила солдатамъ якъ найсуровшою карою за подачу воды интерно- ваннымъ. (Въ салѣ: слушайте! чи чуете?). Тогда священникъ, въ отчаянію предложилъ ему: Сынку, принесли менѣ каплю воды; я клянусь тобѣ передъ Богомъ, що повернувши до дому, я тобѣ отступлю моргъ моего поля. Дай менѣ воды, бо, иначе, я умру отъ жажды!

Въ нелюдскій способъ былъ побитый, по дорожѣ до Талергофа, греко- католическій священникъ Владиславъ Панчакъ, на стаціи Дрогобычъ, якимсь неизвѣстнымъ напралемъ изъ стражи. Еще больше досталося 30-го августа Ивану Панчаку изъ Любѣня Великаго, повѣтъ Городокъ Ягайлонскій, и еще другимъ его товарищамъ. На нихъ напалъ на стаціи Комарно якійсь офи- церъ-поручикъ (оберлейтантъ) и его компанія войска и била прикладами штыковъ. Лишь, благодаря интервенціи полковаго лѣкаря д-ра Клеского, тѣ несчастныи остались еще живыми; но побиты до крови они были всѣ до единого, и, особливо, уже згаданный Иванъ Панчакъ, которому кровь шла изъ рота, носа и очей.

Дикіи буяны солдаты подняли руки даже на женщинъ.

Такъ, 6-го сентября 1914 г., по дорожѣ до Талергофа, госпожу Ясини- цкую, жену дворянина Северина Ясиницкаго изъ Турья, самборскаго повѣта, и д-ра Алексѣя Сваричевскаго одинъ офицеръ побилъ до крови ремнемъ съ цѣвками. То само вышло и съ 84-лѣтнимъ стариномъ Иваномъ Панчакомъ и его товарищами: ихъ избилъ до крови на галицко-угорской границѣ вах- мистръ жандармеріи.

Греко-католическій парохъ Иванъ Городецкій вытерпѣлъ по дорожѣ невѣроятныи муки. Скованныи на рукахъ и ногахъ тяжкими кайданами, онъ, несчастный, былъ привязанъ до стѣны вагона, съ руками, сложенными на- крестъ за спиною, такъ, що ледво-ледво пальцы ногъ дотыкалися до пола

(Въ салѣ роздаются восклицанія возмущенія.). Кромѣ того и офицеръ и жандармы и стража, палками и ремнями съ цыоками, побили его въ такой звѣрскій способъ, що до Талергофа онъ прїѣхалъ больше мертвый чѣмъ жи- Несчастный, по причинѣ перенесенныхъ болей и дикого збыткованья надъ нимъ стратилъ розумъ. (Въ салѣ воскликн: Слушайте, слушайте!) А все-таки вый и изъ многихъ ранъ у него на головѣ и на цѣломъ тѣлѣ плыла кровь. и послѣ всего того для него не нашлося милосердія въ Талергофѣ. Его и тамъ еще держали дальшии двѣ doby, безъ воды и ѣды, съ закованными руками и ногами.

На панну Вѣру Драчинскую, сестрѣнницу замѣстителя старосты, и панну Иванну Мардаровичъ, учительницу изъ Камянокъ Великихъ, напали 30-го августа, по дорозѣ до стациі Станиславовъ, нѣмецкіи солдаты и побили до крови. Панну Драчинскую дикуны кинули до земли, волочили ея около 20 метровъ по болотѣ и камѣню. То само досталося и ея подрузѣ, которая впа- ла въ обморокъ. Несчастливая судьба такъ еще устроила, що, при дикихъ збыткахъ тѣхъ бѣшенныхъ бестій-солдатъ, присутствовали отцы обохъ жен- щинъ и вынуждены были безпомощно дивитися на муки своихъ дѣтей. Отцу учительницы было уже 76 лѣтъ, но и онъ, и отецъ ея подруги, были такъ са- мо политично небезпечныи.

Такъ я могъ бы вамъ розповѣдати безъ конца, дальше, все приводячи для каждого случая свидѣтелей. Но я хотѣлъ бы уже разъ покончити съ тою крестною дорогою до Талергофа и лишь еще въ одномъ единомъ случаѣ муки несчастныхъ жертвъ представити сполна, то есть, представити справдѣ спол- на никто не могъ бы, а такъ лишь, хотъ троха подробенѣше.

Именно, 28-го августа 1914 года, былъ арестованъ 58-лѣтній церковный служащій, именемъ Полтавскій, изъ Болитни, перемышлянского повѣта, и, безъ суда и слѣдствія сейчасъ прилученъ до львовского транспорта аресто- ванныхъ. Подчасъ всей дороги снъ сидѣлъ, скованный тѣсно на рукахъ и ногахъ, короткими кайданами. Вся окружившая его уличная толпа выливалa на него жестокими ударами свой фальшивый патриотизмъ. Съ крайне нуж- денномъ, невозможномъ видѣ его доставили въ Талергофъ, где несчастного, 58-лѣтнего старика, ожидала еще не такая бѣда. Ажъ послѣ 14 дней, коли несчастный уже не отвѣчалъ ни на якіи удары сталъ безчувственнымъ и никого уже ни о якое милосердіе не просилъ, даже тогда, якъ на него сыпа- лися найстрашнѣйшии удары, унтеръ-офицеръ снялъ съ него на полгодаи кайданы. Бѣдный мученикъ уже не могъ проговорити ни слова, лишь под- нялъ свои окровавленныи руки вверхъ, до неба, и перекрестилъ. Съ того дня его каждый день розковували изъ кайданъ на полгодаи. А впрочемъ, его положенье ни въ чемъ не перемѣнилось. Его занечищенное, немытое тѣло и его такъ само загрязненная одежда, стали гнѣздомъ вошей, которые точили его раны. Ажъ гидно и противно было дивитися на того мученика, такой онъ былъ замарганный. Его цѣлое тѣло стало лишь однимъ розъятренымъ нары- вомъ (раною), въ которомъ страшно быстро розмножуютися воши нахо- дили собѣ и логовище и поживу. Но той найнесчастнѣйшій человекъ не могъ облегчити своихъ болей ни на одну минуту, бо всегда лежалъ съ закован- ными руками и ногами. Такъ онъ помалу гасъ и гасъ, на очахъ своихъ то- варищей по судьбѣ, которые плакали надъ нимъ, но ніякъ ему не могли помочи, ажъ, наконецъ, одинъ солдатъ 27-го пѣхотного полка, сильнѣйшимъ ударомъ штыка, розвалилъ ему на-смерть голову. Яко на свидѣтелей того страшного мученичества указую на д-ра Жилявского и Юліана Гумецкого изъ Вербѣжа, львовского повѣта. Въ поровнанью съ тымъ лютымъ звѣр- ствомъ 20-го вѣка, господа депутаты, варіатскіи збытки цѣсаря Нерона вы- глядають якъ совершенное добродѣйство. (Въ салѣ розличныи крики децу- татовъ. Депутатъ Ванекъ восклицаетъ: Такии злодѣйства, то — стыдъ для цѣ- лой деджавы).

ПРЕДСѢДАТЕЛЬ: Прошу о спокойствіе.

ДЕПУТАТЪ СТИБРНЫЙ (дальше): Въ Талергофѣ переняли первыи транспорты интернованныхъ солдаты стоящего въ Грацѣ 27-го полка подъ на- чальствомъ капитана Гашинга. Капитанъ Гашингъ былъ человекъ безъ сер- дца. Разъ онъ выразился, що то дуже жаль, що такихъ псовъ-зрадниковъ вез- ли до Талергофа въ желѣзно-дорожныхъ поѣздахъ. Если бы то ему поручено, то онъ всѣхъ ихъ оставилъ бы въ одинъ рядъ и розстрѣлялъ бы всѣхъ изъ машинового карабина (пулемета). Такъ само вели себе и солдаты. Сейчасъ, при выходѣ арестованныхъ изъ вагоновъ, солдаты побили до крови старшого совѣтника краевого суда Коцовского и топтали его, уже лежащего на землѣ, ногами. Такого самого трактованья зазнали отъ нихъ, побитыи ажъ до без- чувствія старики священники: Ант. Билинкевичъ изъ Куропатникъ, Айоаль Билинкевичъ, Теодоръ Крушинскій изъ Боянца, Раствецкій изъ Сѣльца, Юліанъ Гумецкій изъ Вербѣжа и много-премного другихъ. (Въ салѣ подни- маеся страшный шумъ, розличныи восклицанія депутатовъ, предѣдатель зво- нить звонкомъ, взываючи къ спокойствію, но его никто не слушаетъ).

ДЕПУТАТЪ СТИБРНЫЙ (выждавши немного, продолгаетъ): Я пред- ставляю тутъ вамъ изъ многихъ сотней злодѣйскихъ побоевъ и убійствъ, на- рочно случаи нелюдского трактованья людей изъ высшихъ верствъ но изъ-за того еще не можна думати, що будто судьба находившихся тамъ бѣдныхъ се- лянкъ и робочихъ была лучшою. Цѣлыми днями я могъ бы описувати вамъ всякіи злодѣйства и збытки дикихъ бестій. Но я вамъ представляю лишь то, що найважнѣше. Я вамъ хочу яко-такое пояснити способъ житья въ Талер- гофѣ. (Воскликн депутатовъ: И то коло Граца!). Такъ есть, коло Граца! Въ назначенномъ для славянъ пеклѣ! (Воскликн депутата Штерна: То за мало называти его пекломъ!). Таки тутъ, въ парламентѣ, сидятъ теперь два сви- дѣтели того всего, що я вамъ описую, именно два наши коллеги, депутатъ Чайковскій и депутатъ д-ръ Штернь, они также могли бы где-що розсказа- ти, они вѣдь также были „политично небезпечныи“. (Депутатъ Штернь кри- чить: То не есть пекло, то есть вертепъ разбойниковъ, то мордовня!). Розу- мѣеся, що они могутъ сами также розсказати, они-жъ тамъ также нахо- дились.

Число интернованныхъ колебалося и остаточно достигло цифры 5000 человекъ, мужчинъ, женщинъ и дѣвушекъ.

Единымъ стараньемъ надзирающей стражи было, чтобы тѣ несчастныи и невинныи жертвы, противъ которыхъ власти не могли найти ніякого мате- ріала, якось обвинити, чтобы ихъ за всякую цѣну спрятати зо свѣта. Може то за слабое слово, но оно такъ. Ту задачу взялъ на себе высше згаданныи капитанъ Гашингъ, потомъ полковникъ Штаднеръ, съ помощью правдивыхъ катовъ, до заслѣпленья сфанатизованныхъ надзирателей.

Не проходило ни одного дня, чтобы когось не убили.

Первыи три дни интернованныи находились подъ голымъ небомъ. На маленькомъ кусочку поля вбивалися въ землю четыре колы, и никто не смѣлъ подъ страхомъ кары смерти вымѣренного пространства переступати. Женщины, дѣвчата и мужчины спали тутъ разомъ. Ночи были уже холодныи. У никого не было въ запасѣ бѣлья. Всѣ были одѣты лишь въ лѣтнюю одежду. Лишь у гдеякихъ были одѣяла (колды). Всѣ вынуждены были свои природ- ныи потребности совершати таки на томъ самомъ мѣстцѣ, где спали! Где-якии изъ нихъ, правда, отважилися ночью переступати вымѣренную границу, що- бы свою природную потребу заспокоити дальше, и заплатили за то своимъ житьемъ. Ихъ моментально стража заколола на-смерть.

Цѣлыхъ три дни они не доставали ни поживы ни воды. Ночью помехи спящими и змученными проходила стража и била ихъ прикладами штыковъ и копала ногами. Кому житье было дорого, той не выдавалъ себе ни однимъ звукомъ.

Ажъ на четвертый день отвели интернованныхъ въ аэропланний сарай. Но и тамъ они снова спали на голой землѣ. По истеченію пяти дней имъ принесли солому, но та солома была совершенно стерта такъ, що не могла служити для стеленья на землѣ, а радше была похожа на купу навоза и пред- ставляла собою удобное гнѣздо для вошей.

Въ одинъ сарай было спаковано больше чѣмъ по 2000 интернованныхъ, безъ розличія пола, а двери были замкнены. Для спанья оказалось то про- странство до невозможности тѣснымъ, и не оставало ничего иного, якъ лишь бѣднымъ кластися въ долги ряды такъ, що другій рядъ людей клалъ свои го- ловы на колѣна первого, третій на колѣна другого, и такъ дальше. (Въ салѣ: Слушайте, слушайте!). На сплнѣ, горѣлицѣ, не могъ никто спати. Всѣ вынуж- дены были спати на боку, чтобы якось поладити съ тою тѣснотою. Бѣлья ни- кто не перемѣнилъ, бо у никого бѣлья не было. Грошей танже ни у кого не было, бо гроши у нихъ большей частью отнимали. И такъ несчастныи оста- валися долги мѣсяцы въ одной и той самой сорочцѣ. Въ такихъ отношеніяхъ не можна дивуватися, що за короткое время всѣ они были покрыты вошами якъ гоємъ.

Надъ лагеремъ интернованныхъ, 15-го сентября, 1915 г., обнялъ ко- манду полковникъ Штадлеръ (Депутатъ Штернь восклицаетъ: А, ну-ко, роз- скажите где-що о томъ, якъ интернованныхъ очищали отъ вошей!). Подо- ждите, я уже то розскажу! — новый командантъ возобновилъ приказъ, що- бы всякое неповиновеніе интернованныхъ взглядомъ стражи карати на мѣст- цѣ и безъ мельдованья одною карою: проколоти штыкомъ. И исполняющіи стражу солдаты примѣнялися точно до того приказа. Они убивали людей при каждомъ случаѣ. Я приведу нѣсколько примѣровъ.

И такъ, 20-го октября, въ 1-ой годинѣ дня, интернованныи были устав- лены въ рядъ, готовы до выхода. Въ первомъ ряду обратилъ на себе особен- ное вниманіе 20-лѣтній крѣпкій мужчина Каетанъ Журовскій. Солдатъ изъ стражи вызывающе воскликнулъ: „Сегодня я когось обязательно заколю на- смерть, хотъ бы мене за то повѣсили!“ Послѣ нѣсколькихъ секундъ ско- мандоваль: „назадъ!“ — и тутъ же уставился противъ Журовского и за- колоть его штыкомъ на-смерть. Несчастный человекъ оплатилъ кровожад- ность убійцы своею жизнью. Свидѣтель: священникъ Юліанъ Гумецкій. (Де- путатъ Фрапта заявляетъ: Не указуйте ніякихъ свидѣтелей, бо ихъ розстрѣ- ляють!). Я думаю, що теперь то уже буде невозможно. Я совершенно от- кровенно вамъ заявляю, що нѣсколько честныхъ людей заявило свою гото- вость быти свидѣтелями, хотя бы за то и пострадали. — До найстрашнѣй- шого фанатизма и заслѣпленья подбуренныи солдаты убивали несчастныхъ для своего удовольствія. Такъ, одинъ солдатъ поставилъ интернованного се- лянина у стѣны сарая и приказалъ ему — близшіи подробности я могу вамъ предложити каждый мментъ — не рушатися съ мѣстця. Потомъ онъ ни- нулъ близко коло него окурокъ папиросы и отдалился на нѣсколько шаговъ. Несчастный крестьянинъ гадѣялся, що сможе позднѣше достати той ку- сокъ папиросы и положилъ на ню ногу. Солдатъ неожиданно обернулся и, не увидѣвши нигде папиросы, всадилъ ему штыкъ прямо въ сердце. (Въ салѣ крики: Слушайте! чи чуєте? — Различныи восклицанія). Заколенный скончал- ся въ нѣсколько минутъ. (Снова воскликн). И въ томъ случаю сложить сви- дѣтельство священникъ Юліанъ Гумецкій изъ Вербѣжа.

(Продовженія слідуе)

 Valery Neverov and Alexander Igolkin from
 Tyemenskaya Pravda.
 The oil potential of this country can not only
 ensure complete energy independence for us, but
 ensures a brighter future in the 21st century.
 leading Russian oil transnational companies to
 think it will take more than four to six years for the
 million barrels daily, and sells as much. We don't
 reach this level.

3 ебед шол релішосо